

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 511031

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Mariusz Wołocięj

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Jezyk wykładowy: Język polski

Kierunek studiów:

Lokalizacja w planach rocznych: Rok - Semestr

Punkty ECTS:

Forma zaliczenia: Nie sklasyfikowany

Cele przedmiotu:

- C1 – Nauczenie uczestników posługiwania się wybranymi metodami badania orientacji temporalnej oraz postrzegania czasu.
- C2 – Ćwiczenia praktycznego wykorzystania prezentowanych metod w psychologii biznesu.

Wymagania wstępne:

- W1 – Znajomość zagadnień z zakresu psychologii ogólnej.
- W2 – Znajomość zagadnień z zakresu psychologii osobowości.
- W3 – Motywacja zewnętrzna i/lub wewnętrzna do diagnozowania postaw temporalnych.
- W4 – Pożądana znajomość języka angielskiego.

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

1. Ma wiedzę na temat temporalnego wymiaru osobowości i sposobów jego pomiaru. – K_W01
2. Zna rodzaje orientacji temporalnej oraz ma świadomość ich wpływu na funkcjonowanie psychospołeczne osoby. – K_W02
3. Zna następujące metody badania temporalnego wymiaru osobowości: Zimbardo Time Perspective Inventory, Kwestionariusz AION-2000, Kwestionariusz Metafory Czasu, Skalę Carpe Diem, Test Kół i Linii Cottle'a. – K_W03
4. Ma wiedzę na temat sposobów pracy nad efektywnym zarządzaniem czasem, w oparciu o wskaźniki orientacji temporalnej. – K_W04
5. Ma wiedzę na temat zjawiska dialogów temporalnych. – K_W05
6. Zna zjawisko przepływu (według M. Csikszentmihalyi) i jego znaczenie w efektywnym zarządzaniu czasem. – K_W06

UMIĘJĘTNOŚCI

1. Potrafi przeprowadzić badanie następującymi metodami: Zimbardo Time Perspective Inventory ZTPI, Kwestionariuszem AION-2000, Kwestionariuszem Metafory Czasu, Skalą Carpe Diem, Testem Kół i Linii Cottle'a. – K_U01
2. Posiada umiejętność interpretacji wyników uzyskanych w badaniu następującymi metodami: Zimbardo Time Perspective Inventory ZTPI, Kwestionariuszem AION-2000, Kwestionariuszem Metafory Czasu, Skalą Carpe Diem, Testem Kół i Linii Cottle'a. – K_U02
3. Umie formułować problem badawczy, dotyczący ustosunkowania do czasu, postawić odpowiednie hipotezy diagnostyczne oraz wybrać adekwatne metody do weryfikacji sformułowanych hipotez. – K_U03
4. Potrafi wykorzystać wybrane metody nietemporalne do pomiaru postaw wobec czasu (np. TAT, Test Drzewa, RISB). – K_U04
5. Umie zaplanować proces pracy psychologicznej nad umiejętnym zarządzaniem czasem, na podstawie odpowiednich wskaźników diagnostycznych. – K_U05
6. Umie wykorzystać zjawisko dialogów temporalnych oraz przepływu w pracy nad efektywnym zarządzaniem czasem. – K_U06

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

1. Posiada kompetencje umożliwiające dalsze doskonalenie umiejętności diagnostycznych i wiedzy na temat metod badania temporalnego wymiaru osobowości – korzysta z internetowych baz danych (np. PsychList), wypożyczalni testów psychologicznych, bibliotek, szkoleń, itp. – K_K01
2. Poszerza kompetencje w stosowaniu poznanych metod badania temporalnego wymiaru osobowości i uczenia się metod nowych. Zachowuje krytyczne podejście do poznawanych nowych metod diagnostycznych. – K_K02
3. Posiada kompetencje dotyczące posługiwania się następującymi metodami: Zimbardo Time Perspective Inventory ZTPI, Kwestionariuszem AION-2000, Kwestionariuszem Metafory Czasu, Skalą Carpe Diem, Testem Kół i Linii Cottle'a. – K_K03

Metody dydaktyczne:

1. dyskusja
2. analiza przypadków
3. praca w grupach
4. rozwiązywanie zadań
5. wykład konwersatoryjny

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Ocena niedostateczna

(W) – Student(ka) nie zna podstaw teoretycznych pozwalających dokonać charakterystyki rodzajów orientacji temporalnej.

(U) – Student(ka) nie potrafi zastosować kwestionariuszy do badania rodzajów orientacji temporalnej.

(K) – Student(ka) nie potrafi krytycznie ocenić ograniczeń i możliwości wykorzystywanych metod w odniesieniu do ich przydatności do badania rodzajów orientacji temporalnej.

Ocena dostateczna

(W) – Student(ka) posiada elementarną wiedzę z zakresu podstawy teoretycznych pozwalających dokonać charakterystyki rodzajów orientacji temporalnej.

(U) – Student(ka) potrafi zastosować niektóre kwestionariusze do badania rodzajów orientacji temporalnej.

(K) – Student(ka) dostrzega najistotniejsze ograniczenia wykorzystywanych metod.

Ocena dobra

(W) – Student(ka) zna kwestionariusze do badania rodzajów orientacji temporalnej: Zimbardo Time Perspective Inventory, P. Zimbardo i Kwestionariusza AION-2000, C. Nosal i B. Bajcar, do badania postrzegania i wyobrażeń na temat czasu: Kwestionariusza Metafory Czasu, M. Sobol-Kwapińskiej.

(U) – Student(ka) potrafi zastosować kwestionariusze do badania rodzajów orientacji temporalnej.

(K) – Student(ka) potrafi wskazać mocne i słabe strony poszczególnych kwestionariuszy do badania rodzajów orientacji temporalnej.

Ocena bardzo dobra

(W) – Student(ka) posiada wiedzę pozwalającą na dostosowanie programów pracy nad wykorzystaniem czasu z osobami charakteryzującymi się różnymi rodzajami orientacji temporalnej.

(U) – Student(ka) potrafi samodzielnie zastosować metody badania orientacji temporalnej.

(K) – Student(ka) potrafi w sposób krytyczny ocenić ograniczenia i możliwości wykorzystywanych metod oraz zaproponować narzędzia alternatywne.

Treści programowe przedmiotu:

1. Zastosowanie kwestionariuszy do badania rodzajów orientacji temporalnej (ZTPI, AION-2000, Skala CD) i konceptualizacji czasu (KMC) – sposoby przeprowadzania badania, obliczenie i interpretacja wyników, możliwości wykorzystania w różnych kontekstach diagnostycznych.
2. Przedstawienie sposobów badania graficznymi metodami badania postaw temporalnych (Test Kót i Linii) i ich interpretacja.
3. Temporalna interpretacja wyników badań wybranymi nietemporalnymi metodami badania osobowości (np. TAT, Testem Drzewa, RISB).
4. Sposoby dostosowania programów pracy nad wykorzystaniem czasu z osobami charakteryzującymi się różnymi rodzajami orientacji temporalnej.
5. Wybrane metody pracy z osobami o retrospektywnej, prezentystycznej i prospektywnej orientacji temporalnej.
6. Sposoby badania dialogów temporalnych i wykorzystanie ich w pracy nad optymalną orientacją temporalną.
7. Możliwości wykorzystania wiedzy na temat przepływu (Csikszentmihalyi) w pracy nad efektywnym zarządzaniem czasem.

Literatura:

Literatura podstawowa

1. Csikszentmihalyi, M. (2005). Przepływ. Poznań: Wydawnictwo Moderator.
2. Nosal, C., Bajcar, B. (2004). Czas psychologiczny: wymiary, struktura, konsekwencje. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.
3. Sędek, G., Bedyńska, S. (2010). Życie na czas. Perspektywy badawcze postrzegania czasu. Warszawa: PWN.
4. Sobol-Kwapińska, M. (2007). Życ chwilą? Koncentracja na teraźniejszości a poczucie szczęścia. Lublin: Wydawnictwo KUL.
5. Sobol-Kwapińska, M. (2008). KMC – Kwestionariusz „Metafory Czasu”. Podręcznik. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
6. Zimbardo, P. G., Boyd, J. N. (2009). Paradoks czasu. Warszawa: PWN.

Literatura uzupełniająca

1. Oleś, P. (2011). Psychologia człowieka dorosłego. Warszawa: PWN.
2. Sobol-Kwapińska, M. (2009). Forms of present time orientation and satisfaction with life in the context of attitudes toward past and future. Social

Behavior and Personality, 37(4), 433-440.

3. Sobol-Kwapinska, M., & Oles, P. K. (2007). On measuring time metaphors. *Psychological Reports*, 100, 244-246.

4. Sobol-Kwapinska, M., & Nosal, C. S. (2009). How does one conceive time? Measurement by means of Time Metaphors Questionnaire. *Polish Psychological Bulletin*, 40, 1-7.

5. Stemplewska-Żakowicz, K. (2004). O rzeczach widywanych na obrazkach i opowiadanych o nich historiach. TAT jako metoda badawcza i diagnostyczna, Warszawa: Academica Wydawnictwo SWPS.

6. Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (1999). Putting time in perspective: A valid, reliable individual differences metric. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 1271-1288.